

Ændringsforslagene nr. 1, 2 og 3, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 4 og § 2, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om opførelse af fiskeindustri anlæg m. v. og om bygning af havne i Grønland.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1623, fremsættelsen i tidenden sp. 2125).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Victor Gram: Under det grønlandske landsråds ordinære samling sidste sommer gav ministeren for Grønland rådet meddelelse om, at regeringen havde til hensigt over en kortere periode at søge midler bevilget til en hurtig gennemførelse af vigtige erhvervsanlægsopgaver i Grønland ud over det normale anlægsprogram. Med det foreliggende lovforslag om anvendelse af ca. 57 mill. kr. til opførelse af fiskeindustri anlæg m. v. og bygning af kajanlæg og bådehavne i Grønland over en 6-7 års periode indfrier ministeren dette løfte.

Jeg vil gerne takke den højtærede minister for dette initiativ til en forstærket erhvervs-politisk indsats i Grønland. Jeg finder det i nøje overensstemmelse med den udvikling af det grønlandske samfund, som Grønlandskommissionen i sin tid i princippet konkluderede i, og som siden i praksis har fundet sted.

Der har naturligvis i de år, denne opbygning har fundet sted, været megen diskussion om opbygningen af en anstændig samfundsmæssig tilværelse for den grønlandske befolkning — diskussion ikke alene om, hvorvidt det gik for hurtigt med opbygningen eller for langsomt, og om, hvilke

områder der måtte gives prioritet, men også om principper. Det er meget naturligt, idet det er en så kompliceret og delvis uoverskuelig opgave i løbet af få år at bringe folk med en primitiv samfundsmæssig tilværelse ind på livet af de krav, som et moderne samfund stiller, både med hensyn til de vanskelige overgangsproblemer og den løbende diskussion. Uanset at de såkaldte gode gamle dage aldrig har eksisteret, har de en tendens til stadig i manges forestillingsverden at forblive en realitet. Det er naturligvis uundgåeligt, at et eller andet i opbygningen af det grønlandske folks tilværelse kunne have været anderledes, men det er min opfattelse, at udviklingen i det store og hele er forløbet tilfredsstillende og næppe kunne have formet sig stort anderledes, end tilfældet har været. Det er for så vidt en opbygning, som må afføde respekt både for den rigsdanske indsats og for den måde, hvorpå den grønlandske befolkning trods alt har formået at tilpasse sig den ny udvikling.

Jeg kan tiltræde det synspunkt, at sådan som udviklingen hidtil har formet sig i det grønlandske samfund, stiller den som en naturlig konsekvens krav om en udbygning af erhvervslivet og erhvervsmulighederne. Et samfund i social udvikling og med stigende levestandard må skabe sig muligheder for en fortsat udvikling, et bedre og mere alsidigt erhvervsliv og en større produktion. Jeg har mærket mig, at der til egentlige industri anlæg og funktionærboliger i forslaget er regnet med små 17 mill. kr., medens der til kajanlæg, bådehavne, el-værker, vandforsyningsanlæg, tankanlæg m. m. er regnet med ca. 35 mill. kr. Denne anvendelse eller, om man vil, fordeling af midlerne siger noget væsentligt, nemlig at en vis udbygning af industri anlæg er ønskelig og nødvendig ud fra en vurdering af de bestående muligheder for udnyttelse af fiskefangsten, men at man samtidig lægger hovedvægten på etablering af anlæg, der er en rimelig forudsætning for yderligere industri anlæg og dermed naturligvis også større produktion.

En af opbygningens hovedopgaver har været at omstille den grønlandske befolkning til et mere udviklet erhvervslivs vilkår og at udløse befolkningens eget initiativ over for foreliggende muligheder. Disse to ting: